СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 51. Джерзи Ситі, Н. Дж., субота, 3. марта, 1928. VOL. XXXVI. No. 51. Jdesey City, N. J., Saturday, March 3, 1928. THREE CENTS.

СИНКЛЕР ДАВ НА РЕПУБЛИКАНСЬКИЙ ФОНД ЧВЕРТЬ МІЛІОНА ДОЛЯРІВ

НАВІТЬ ГОЛОВА КОМІТЕТУ ВЖЕ ПРИЗНАЄ СЕ.

ВАШИНГТОН, 1. марта. — Перед комітетом сенату, розсліджуючим нафтові надужиття, станув нині ще раз на зізнання Вил Гейз, предсідатель републиканського комітету підчас послідних президіяльних виборів, та признав, що нафтяр Синклер, обжалований тепер за підкупства урядників, подарував на републиканський виборчий фонд 260,000 долярів.

Свідок дальше признав, що він подав був давніще жертви Синклера неправдиво. Гейз говорив теж, що Синклер дав йому „бондів свободи" на 260,000 долярів, але комітет партії звернув йому назад 100,000 долярів.

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ ВЕЛИКИЙ СТРАЙК НА НЮЙОРСЬКИХ ПІДЗЕМНИХ ЗЕЛІЗНИЦЯХ.

ПІДПРИЄМСТВО ОРҐАНІЗУЄ СТРАЙКОЛОМІВ.

НЮ ЙОРК, 1. марта. — Юнія робітників, занятих на стріт карах і підземних зелізницях, дала підприємству Інтерборо Трензит Ко., котра має лінію підземних зелізниць, 24 години часу на приняття назад до роботи робітників, відправлених за приналежність до юнії.

Підприємство не думає уступати перед юнією, а замісць сього збирає страйколомів на случай страйку робітників. До бараків підприємства вже спроваджено 700 скебів. Новий ладунок скебів іде з Дітройту.

АМЕРИКАНСЬКІ МАРИНАРІ ВЕДУТЬ ОФЕНЗИВУ ПРОТИ САНДІНА.

ВІДСТУПАЮТЬ У ТРОПІКАЛЬНІ ПРАЛІСИ.

МАНАҐВА, Нікараґва, 1. марта. — Понеділковий напад Сандіністів на поїзд американських маринарів та вбиття 5 з них викликало завзяття в американських жовнірів. Вони й повели тепер наступ на позиції Сандіна та заставили його прихильників відступати в тропікальні ліси.

Головна американська кватира сподіється кождої хвилі горячої битви.

Убитих маринарів похоронено на тому місци, де вони впали.

ФЕДЕРАЛЬНІ ВІЙСЬКА В МЕКСИКУ ПОБИВАЮТЬ КАТОЛИЦЬКИХ ПОВСТАНЦІВ.

МЕКСИКО, 1. марта. — Федеральні війска знова побили католицьких повстанців у мексиканськім стейті Халіско та взяли в полонкількасот повстанців та вбили 68.
взяли в полон кількасот повстанців та вбили 68.

СВАРКА ЗА ФУНДАМЕНТАЛІЗМ У ПРЕЗБИТЕРІЯНСКІЙ ЦЕРКВІ.

НЮ ЙОРК, 1. марта. — У презбитеріянській церкві наново знимається боротьба між фундаменталізмом і модернізмом. Притокою послужило принятте до сеї церкви протестантського проповідника д-ра Алберта Фича. Коли Фичови надано одну з богатих презбитеріянських парохій в Ню Йорку, проти нього піднялася буря. Трох презбитеріянських проповідників внесло проти сього жалобу до загальної ради церкви, протестуючи проти надання парохії д-рови Фичови, котрий не признає доктрини непорочного почаття.

ВИНУЄ ПРОГИБІЦІЮ ЗА ЗЛОЧИНИ.

НЮ ЙОРК, 1. марта. — Перед Американським Інститутом Банкирства виступив Алфред Телі, бувший суддя, з промовою про злочини й безправства. Бесідник говорив, що головним жерелом злочинів у Злучених Державах є прогибіція.

Телі називав Америку найбільше злочинним краєм у світі. Прогибіцію винував він за головний товчок до ломання закона. Вона заставила молодіж пити алькоголічні напитки, а в дальшому довела їх до злочинів. Не винуваті тут ні поліція своїм нерозумом, ні суди своєю несправністю.

„Прогибіція се рак, котрий їсть жизненні тканки нашого життя, через страшний уплив, який вона має на наших хлопців і дівчат. Чужинці тут не є злочинцями. Їх діти є плодом американського виховання, американських обставин".

Бесідник доказував, що край не може існувати далі серед таких страшних злочинів.

ЦІКАВИЙ ПРОЦЕС ЗА ДИТИНУ.

ДІТРОЙТ, Мишиґен, 1. марта. — Майрон Бойер, син відомого фабриканта рахункових машин, пізвав у суд свою жінку за небувалий обман. Каже він у позві, що жінка його здурила його, що вона вродила сина, тоді як вона тільки прибрала собі чужу дитину, щоби в сей спосіб добитися до великого маєтку.

Позовник каже, що він дуже хотів мати сина. Жінка сповістила його зараз, що наближається довго сподіваний випадок, та просила його виїхати з дому. Коли муж вернув, він справді застав дома немовля. Взявши дитину за свою, він виховував її, поки не дізнався, що дитина чужа, а тільки прибрана матірю для обману мужа.

ЯК ВІДБУВСЯ ЮВІЛЕЙ КОБИЛЯНСЬКОЇ НА БУКОВИНІ.

Всупереч усім сподіванням сороклітнє ювілейне свято в честь Ольги Кобилянської в її рідній країні відбулося дуже бідно. Насамперед через смерть Братіяна румунська поліція заборонила на три тижні це свято. Відтак в час самого свята українські національні часописи як „Рідний Край" не то не здобулися на ювілейне число, але навіть на статтю з відповідною оцінкою заслуг письменниці. Програма самого свята складалася з реферату, спровадженого від проф. Стоцького з Праги, з трохи співу й музики та з млявого читання оповідань письменниці. Тож не дивота, що цілий час панував вимушено святочний настрій, який не позіставив по собі ніякого враження. А вже вирост ганебним був момент, коли комітет, що влаштовував це свято, побоявся відчитувати привіти з Радянської України й таки не відчитав їх в цілости, а публика боялася ці привіти оплескувати. Це свято було ще одним доказом нездарности, ґнилости й трусливости української буковинської інтеліґенції, яка взялася за устроєння цього ювілею.

АТЕНТАТЧИК ЗГОЛОСИВСЯ САМ.

Польська преса повідомляє, що дня 25 січня, тобто у дні, коли зачався процес проти 17 Українців за приналежність до тайної орґанізації та виконання атентату на Собінського, зголосився у прокуратора суду львівський адвокатський конципієнт, д-р Бухвальд, заявляючи, що це він виконав атентат на куратора. Тому, що польський прокуратор не хотів приняти до відома того зізнання, д-р Бухвальд повторив його на письмі. Польська преса намагається рятувати свої поліційні та судові власти перед черговою компромітацією, проголошуючи з великим поспіхом д-ра Бухвальда — умово хорою людиною...

ВЛОМ ДО „ДНІСТРА"

Ніччу з 28-го на 29-го січня виступили львівські „касярі" в апартаментах „Дністра", де вони „розпороли" дві сталеві каси. На щастя дирекція „Дністра" була на кілька днів перед вломом поінформована про заміри львівських специялістів і усунула більшу готівку з кас. В заплату за свій труд біля сталевих кас здобули вломники несповна 500 зол. Обидві „розбиті" каси були забезпечені перед вломом так, що „Дністер" не поніс жадної шкоди.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ КУПЦІВ В РАД. СОЮЗІ.

З Владивостока доносять, що на території Сх. Сібіру та в околицях Манджурії, що находяться під владою большевиків, переведено масові арештування купців. Арештування ці є такі численні, що майже зовсім ліквідують приватну торговлю.

З ЖІНОЧИХ РЕКОРДІВ.

Цими днями париська преса повідомила про шлюб визначного лікаря Люї Пелетіє, головного директора шпиталя для нервово недужих. Він оженився із д-ром медицини Анною Шарболіє, яка була давніше в цьому шпиталі звичайною сестрою милосердя. Преса в день шлюбу лікаря, щоби пригадати йому, що джентельмен повинен додержати слова, розяснює це подружа такими подробицями: Пелетіє мав із п-ною Шарболіє віддавна роман. Він обіцяв із нею оженитись, коли вона стане студенткою медицини. Вона зробила це. Пізніше: коли стане д-ром медицини. Вона здала докторат. Пізніше, коли він дістане велику спадщину від дядька, який покищо не годиться на це подружа. Панні Шарболіє було цього за багато. Вона покинула шпиталь. Одної ночі в 10 г. веч. у шпиталі зявився енерґічний молодець, що домагався із ним стрічі. Ввійшов до кімнати Пелетіє, добув револьвер і дав себе пізнати. Це була переодягнена панна Шарболіє, яка домагалась негайно письменної заяви від нього, що він ожениться з нею і що пише це... не під насильством. Пелетіє підписав. За той час покликали поліцію і панну Шарболіє взяли в комісаріят. Там ствердили, що її револьвер не мав навіть набоїв. Кілька днів пізніше лікар Пелетіє оженився з нею. Невідомо тільки, чи наслідком своєї письменної заяви, чи захоплений рішучістю дівчини.

РАКЕТА ДО МІСЯЦЯ.

Мрія Верна „подорож до місяця" входить у реальну стадію в Парижі, де приятель астрономічних дослідів зложив 50,000 фр. як першу лепту на будову такого апарату, що поїхав би якнайдальше в простір на зустріч зорям. Астрономічне товариство, якого членами є визначні вчені та люди ділові (інжиніри), піддержить старий почин збудування ракети, яку можна би „вистрілити" в простір із радової машини. У нинішній добі, де людське життя коштує так мало, найдеться певне богато добровольців, що схотять узяти участь в цій далекій мандрівці, яка може... хто зна! завезе їх на кращу планету.

„НА ОБЩЕПОНЯТНОМУ..."

Якась „Ліва селянська партія", що повстала на східних польських „кресах" саме перед соймовими виборами (мабуть в тої самої ініціятиви, що колись „Визволене") — вачала видавати у Бересті політичний часопис для українських та білоруських селян на російській мові. Редакція пояснює це тим, що „большинству селян язик етот в совершенстві понятен". І справді, навіщож морочити собі голову якоюсь хахлацькою мовою, коли можна на „общепонятному язике", який польські дефензивники добре вивчили в передпокоях царської охрани.

О. КОБИЛЯНСЬКА В КОЛОМИЇ.

В Коломиї відбувся 2. січня святочний вечір в честь Ольги Кобилянської. На свято прибула сама старенька ювілятка. Наспіло богато привітів. Від жіноцтва витали ювілятку О. Кисілевська, від громадянства письменник А. Чайковський, від Наук. т-ва ім. Шевченка д-р Раковський. У святочнім вечері взяли участь селянські делеґати Коломийщини, Косівщини, Станиславівщини. Ціле свято носило дуже щирий і сердечний характер.

ЩЕ ОДИН ПРОТЕСТ.

Президент Української Національної Ради др. Евген Петрушевич звернувся під датою 28. грудня 1927 р. з телеґрамою, а під датою 31. грудня 1927 р. з обширною нотою-протестом до Ради Союза Народів проти постанови ради міністрів Польщі з 21. грудня 1927 р. в справі ліквідації „Тимчасового Самоуправного Виділу" у Львові, якого істнування нагадувало бодай тінь окремішности української Східної Галичини. В ноті зазначено м. и., що ліквідація „Тимч. Самоуправного Виділу" у Львові є черговим потоптанням Польщею міжнародніх зобовязань і рішення Ради Амбасадорів з 14. березня 1923, рішення, яким признано Польщі Східну Галичину під умовою, „що Польща визнала, що етноґрафічні умови вимагають відносно Східної Галичини самоуправного устрою". Міжтим Польща знощить останки самоуправи Галичини і перебирає під безпосередній заряд польської державе решткн тої частини народнього майна Східної Галичини, яким управляв галицький „Самоуправний Виділ". Союз Народів відповідаючи морально за потоптання права українського народу зах.-українських земель на самовизначення, повинен заборонити польському урядови топтання міжнародні рішення відносно Східної Галичини, які так виразно спрецизовано в рішенню Ради Амбасадорів з 14. березня 1923 р.

ЗЕМЛЕТРУС В БАДЕНІЇ.

Землетрус, який навістив горішню Баденію, спричинив великі шкоди в приватних і публичних будинках. Ґеольоги впевняють, що причиною землетрусу є пересування велитенських верств у нутрі землі.

ОХРАННИКИ ВЕРТАЮТЬ ДО СРСР.

З Риґи повідомляють, що спеціяльна комісія ВЦК в Москві займається розгляданням справ звязаних з поворотом до краю політичних еміґрантів. До цеї комісії наспіло 2.000 подань від бувших аґентів і жандармів царської охрани, які просять дозволу на поворот до СРСР. В своїх поданнях пишуть, що тому, що совітський уряд стає в боротьбі з „внутрішним ворогом", то вони йому придадуться як люде досвідні в цьому напрямі.

В ПОЛЬЩІ ЙДЕ ЗАВЗЯТА ВИБОРЧА КАМПАНІЯ

СТУДЕНТИ ПРОТИ ПІЛСУДСЬКОГО. — ПОЛІЦІЯ ВПАДАЄ ДО ТЕХНІЧНОЇ ВИСОКОЇ ШКОЛИ І АРЕШТУЄ СТУДЕНТІВ.

ВАРШАВА, 1. марта. — В цілій Польщі розіграється небувала на тих землях виборча боротьба. Найбільше жеруться таки самі польські партії між собою. Студенти з висших шкіл беруть рівнож у виборах активну участь та підпирають націоналістичний польський бльок, звернений проти маршалка Пілсудського. Щоби виявити своє негодованнє з проводу режіму Пілсудського, проголосили студенти на всіх школах одноденний страйк. До студентів прилучилися в многих випадках і університетські професори.

Уряд вислав з приводу того на техніку відділ поліції, щоби арештувати деяких студентів та забрати брошури і відозви, звернені проти уряду, а головно проти Пілсудского. Студенти подерли з досади образи Пілсудского та порозліплювали по вулицях плякати, звернені проти Пілсудского. Кромі сего яких 3,000 університетських студентів урядило демонстраційне віче і рішили не ходити якийсь час на виклади, щоби в той спосіб запротестувати проти висилки поліції до університету, що являється нарушеннем університетської автономії.

Пілсудский заявив знова кореспондентам, що він противний наїздови поліції на високі школи та твердив, що не давав поліції дозволу на наїзд.

ЄГИПЕТ НА ДОРОЗІ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТИ.

АНҐЛІЯ БУДЕ ЗМУШЕНА УСТУПАТИ ЄГИПЕТСЬКИМ НАЦІОНАЛІСТАМ. — ЄГИПЕТ ЗАЙМЕ МІСЦЕ ДОМІНІЇ, А ЗГОДОМ ВИБОРЕ ПОВНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

КАІРО, 1. марта. — Єгипетський премієр Сарват буде мусів уступити, бо не може дати собі ради з опозицією в парляменті, ні не може виторгувати уступок з боку анґлійського уряду. З тої нової кризи не буде для Анґлії іншого спокійного виходу, як згодитися на дальші уступки і надати Єгиптови характер британської домінії. До цего цілком певно прийде в найблищому часі і це буде новим здобутком для єгипетських націоналістів, що ведуть завзяту і послідовну, довгу боротьбу о повну незалежність Єгипту. Кажуть, що Анґлія згодилася би вже тепер на свого рода независимість Єгипту, але не може цего зробити через Суезький канал, який вона контролює, будучи господарем Єгипту. А через Суезький канал має Анґлія найкраще і найскорше корабельне полученнє з Індіями, що є підставою британської могучости.

ВІЩУЄ РЕВОЛЮЦІЮ В ПОЛЬЩІ.

ПАРИЖ, 1. марта. — В Парижі перебуває від кількох місяців славна індійська ворожка мадам Ляіля Ганум, якою заінтересувався весь парижський світ. Живе вона в палаті, окружена індійськими факірами, вужами і дикими звірями. А заїзджають до неї маси народа, хоч вороження — це коштовна в неї штука. Хто хоче поспитати долі, мусить заплатити найменше $250. Зацікавилися нею доперва тоді, коли вона виворожила, що популярний в Франції старий кавалер і міністер заграничних справ Аристид Бріян, в дуже скорому часі одружиться. При тім пригадали собі, що коли вона ще жила в Індіях, то виворожила початок світової війни та упадок австро-угорської монархії. А тепер заповіла на найблищі місяці смерть найбільшого польського державного мужа і революцію в Польщі.

Кромі цего заповіла поворот Кароля на румунський престол а Ллойда Джорджа ще раз до премієрства. Предсказала рівнож на 1935 рік нову світову війну в Европі, яка буде тривати 3 роки і скінчиться цілковитим знищеннем Европи.

БУДЕ МОЖНА ПРОДОВЖИТИ ЖИТТЯ.

МОСКВА, 1. марта. — Відомий біольоґіст професор Федор Андреєв виголосив виклад, в якім обговорював свої двайцятьлітні досліди над продовжуваннем людського життя. Він твердив, що робив досліди над звірятами й людьми і прийшов до переконання, що життя можна продовжити. На операційнім столі привернув він життя багатьом пацієнтам, котрих уважали вже за померших, а привертав при помочи відповідних встрикувань. Проф. Андреєв закінчив свій виклад твердженнем, що наука в дуже короткому часі буде могла продовжувати життя до можливо найдовшого віку так, що всі люде будуть вмирати тільки природною смертю по причині старечого віку.

ЕСПАНІЯ ВСТУПАЄ ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

МАДРИД, 1. марта. — На найблищім засіданню Збору Ліґи Націй, що відбудеться в вересні, Еспанія, яка покинула Ліґу, поверне назад. Приготовання до її повороту роблять держави Полудневої Америки. Еспанія почуває себе невдоволеною з політики Злучених Держав на Панамериканській Конференції і вертає до Ліґи, щоби там сидіти разом з републиками Полудневої Америки і вести з ними спільну політику, звернену проти імперіялізму Злучених Держав. Так пишуть еспанські ґазети.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at [illegible] Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Canada and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загряниці:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреса платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346. JERSEY CITY, N. J.

БОРОТЬБА СЕРЕД КОМУНІСТІВ

Про упадок Троцького говорив минувшої неділі в одній нюйорській церкві кореспондент ріжних американських ґазет Айзик Дон Левін. Прелеґент, російський Жид, що приїхав в Америку ще молодим хлопцем, бував у Росії підчас і після революції, і свого часу виступав в обороні большевицького уряду. Через те його відчит про упадок Троцького стягнув пару тисяч слухачів, по більшій части большевицьких прихильників, видно сподіваючихся почути знова щось приємного про московський уряд.

Прелеґент далі представляв себе приятелем советського уряду, але на його адресу сказав неодно терпке слово критики. Він представляв Троцького як жертву нутрішної боротьби в комуністичній партії. Боротьба йде за розумінне наук Маркса й Леніна. Боротьба се маловажна, яка не торкає жизненних питань народів, покорених під владу Москви. Колиби ся боротьба справді була життєва, то Троцького піддержалиби широкі верстви населення, або Сталін мавби силу покінчити з Троцьким звичайним способом чрезвичайки.

Боротьба булаби тоді жизненна, колиб вона велася за справу диктатури. Колиб Троцький мав стільки відваги, щоби сказати, що Росія тепер хорує через диктатуру, то він сказавби Росії слово, яке вона зрозумілаби й відчулаби всіми нервами душі. Та Троцький, який помагав будувати диктатуру, який її піддержував навіть після закінчення боротьби за вдержанне влади, не має сили признатися до похибки. І він пішов на засланне, засланий тою самою машиною, яку він помагав будувати.

Так звана диктатура пролетаріяту, на думку Дон Левіна, є тяжкою коробою Росії. Вона пережирає не тільки політичне життя краю, але, що важнійше, нищить його економічні соки. Урядовий апарат стає бюрократією, заздрісною, вузкоглядною, доктринерською. Большевицький уряд знає до 24 годин, як 10 людий зійдеться приватно в комнаті, і хтось скаже слово критики на адресу уряду, але цілий уряд нічого не знав про те, що на стації в Мінску, на Білій Руси, через три роки лежало 60,000 плугів, коли ціле білоруське селянство аж пищало за плугами.

Розвій диктатури один. Вона мусить деморалізувати не тільки народ, але й саму себе. Одна партійка буде викидати другу, поки не прийде до загальної різні між членами пануючої партії. Вратуватися від сього остаточного розкладу партія може тільки через постепенну демократизацію.

ВИПРАВА ПО УКРАЇНСЬКЕ ЗБІЖЕ

В послідних часах бачимо в советських часописях просто алярмуючі статі по причині цілковитої неудачі закупу українського збіжа центральними советськими органами.

Українське збіже грає іменно в господарськім життю радянського (советського) Союза незвичайно велику ролю. І так передовсім цілий ввіз заграничних товарів до радянського союза полягає на вивозі за границю українського збіжа. Також майже всіх харчів потрібних для виживлення властивої (північної) Росії як і її головних міст — як Москва та Ленінград достарчує Україна.

Політика Радянського Союза зглядом України була все вимірена на це, щоби цей край якнайбільше використати на річ чисто російських ґуберній.

Але Україна, віддаючи тим ґуберніям переважну частину своїх земельних плодів, не одержує за них рівновартости в промислових продуктах.

Цей факт викликав очевидно в українських селян відповідний ворожий настрій і він, відчуваючи дуже діймаючо брак потрібних йому витворів промислу — не хоче тепер віддавати дотичним советським урядам свого збіжа. Робить він це з тим більшим завзяттям, що советські власти усталюють наумисно дуже низькі ціни на його збіже, і ріжними способами стараються удержати ті ціни стало на тім низкім уровени.

З уваги отже на це, що в послідних місяцях достава збіжа винесла заледви 25 процент сподіваної скількости того збіжа — мусів советський уряд видати цілий ряд розпорядків в ціли недопущення до катастрофи.

І так транспорти промислових продуктів, котрі були призначені до инших країв радянського союза, зістали нараз звернені просто на Україну. Иншими словами: коли трівога — то до Бога, а в тім випадку: до України!

Бо „самоозначення", про котре співав колись Ленін, своїм боком, а голодні „шлунки" Москалів, своїм — і звідси то й така любов до України, котрої Москалі в жаден спосіб не хотять випустити зі своїх горячих обіймів.

Щоби кріпше натиснути на українських селян, почали советські уряди власне тепер жадати від них дуже енерґічно заплати ріжних податків і драчок. Значить: коли не маєш на їх заплаченне готового гроша — то продавай нам — хочби і за десю ціну — своє збіже. Пущено в хід еще й инші засоби: і так жадають нараз звороту позичок уділених давніше советськими органами, та вплати обіцяних уділів до ріжних кооператив і т. ин.

Ціла армія советських бюрократів дістала приказ згори — на всі способи добиратися до селян, щоби вони лиш чимскорше продавали їм своє збіже.

Одним словом, положення на збіжевім ринку в Радянськім Союзі представляється так критично, що після большевицьких голосів преси — коли не удасться в найблизших тижнях зломити упір українського селянина — то може в радянських републиках — з виїмком очевидно України — вибухнути справжній голод, тим більше, що до нового хліба еще цілого пів року!

Василь Бобрів (Смутний).

ПЛУГА НАМ.

Серп та молот
Нам потрібні.
Холод, голод
Нам набридли.
Серп тупий!
Ох, тяжко жати!
Боже мій,
Чого ще ждати?
Молот тяжче,
Довший день.
Що є краще
За пісень?
Дайте плуга
Бідним нам!
Серп і молот
Хай вже вам.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СІЧОВИКИ ЗВЕРТАЮТЬ УВАГУ НА ТЕ, ДО ЧОГО ДІЙШЛА МОНАРХІСТИЧНА ГНИЛИЗНА.

Може дивно буде шановним читачам, що отсе ми, підписані члени народньої демократичної Січи імени Богдана Хмельницького, виступаємо разом у полеміку з нашими гетьманцями з монархістичної Січи. Отже ми з гори вспокоюємо читачів, що ми в ніяку полеміку з ними не входимо, а коли сю справу публично підносимо, то тільки тому, щоби показати нашому громадянству, до якого умового й морального розкладу мусить довести монархістична пропаґанда.

Заставляє нас піднести сю справу публично редакційна стаття монархістичної Січи з дня 1. лютого 1928. року. Хоча стаття тичиться передовсім нас, Січовиків, але сеї части ми не будемо підносити, бо се внутрішна справа Січовиків і ми дамо собі з нею самі раду. Підносимо, однак, ту частину сеї статті, в котрій гетьманці говорять про український народ.

Стаття має на ціли доказати, що український нарід поступав зле, бо не хотів віддати проводу монархам. Стаття заповідає на будучність, що український нарід буде так довго в неволи, поки він не признасть над собою свого правного монарха, яким на думку Січи є московський ґенерал Скоропадський.

Отсе є ввесь зміст тої довжезної статті, що тягнеться через яких пять шпальт, через чотири сторони та розділюється на цілий ряд підстатей, з осібними заголовками. І спосіб, яким автори пробують осягнути свою ціль, теж дуже невибагливий: вони зі своїми читачами не арґументують, не переконують розумними словами про те, що їх монархістична думка краща. Вони вживають другого способу, який їм видається простішим: вони лають наш нарід послідними словами, плюють йому в лице, визивають його темняками, громилами, гноєм і масою. Щоби одним дихом плюнути два рази в лице нашому народови, вони придумали слово „гноємаса".

Сими визиванками гетьманці хочуть так пристидати й засоромити наших людий, щоби ми зі стиду й для святого спокою згодилися признати над собою московського ґенерала Скоропадського.

Ось чому ми, Січовики демократичної Січи, не думаємо полемізувати з гетьманцями. Полемізувати й арґументувати можна з людьми, які признають розумові арґументи, які признають своїх читачів людьми та промовляють до них, як до людий. З такими, що своїх власних читачів та свій власний народ уважають масою, гноєм та гноємасою, полемізувати не можна. За велику честь признатиби їм, якби з ними полемізувати як зі здорово думаючими людьми.

Та не признаючи з ними можливої арґументації, ми все таки вважаємо їх появу за подію, на яку ми мусимо звернути нашому народови увагу, коли монархістична гниль має обмежитися на сій ґрупці та далі не піти. І з тої власне причини ми вважаємо своїм обовязком показати нашому народови на способи, яких уживають сі люди. Полемізувати з ними ми не будемо, і певно ніхто з українського народа не стане. Ми вважаємо, що одно, що вони називають наш нарід масою, гноєм, вистарчає. Досить піднести се, щоби наші люди знали, з ким маємо до діла.

Колиж нам, Українцям, кинули в лице, що ми темна маса, що ми гній, спитаймо вперед: звідки то пішло, що нас так називають?

Не треба далеко шукати. Жерело сього добре відоме.

Жерелом сьої визиванки є погорда до нашого народа, яку відчувають ті, що над ним панували та з нього послідні соки тягнули.

Всі московські дідичі, урядовці, ґенерали і шпиги, що жили соками України, виправдували себе тим, що вони висші люди, що вони природні пани України, що покликані Богом намісники. Ся московська банда інакше за те, що ми їх убирали, годували, панованнє давали, не звала інакше українських людий, як хахлами, мазницями, мужлами, хамами й гадами.

Жерелом сьої визиванки є та погорда до нашого народа, яку відчували польські та українські попольщені пани до нашого народа. Жерело тої „гноємаси" те саме, з якого вийшли звісні визиванки: „Ти, мудю!" „Ти, кабане!" „Русін — свіня!"

Ми не дивуємося ні трохи, що такі визиванки находяться в орґані ґенерала Скоропадського, по він власне вивчився тої погорди до українського народа від московських дідичів, до котрих він належав, від московських стулайків, між котрими він добився високого чину царського ґенерала, від польської шляхти, з котрою він тепер побратався.

Ми не полемізуємо з ґенералом Скоропадським та його приклонниками з гетьманської Січи. Ми тільки беремо ґенерала Скоропадського за вуха та всю його банду та витягаємо на публичний вид.

Дивись, український народе, хто хоче тобою правити! Дивися, хто виступає проти твоїх орґанізацій, які ти своїми руками, без допомоги дідичів, а проти виразного опору царських ґенералів сотворив! Дивися, хто тебе хоче присоромити, щоби ти зрікся бажання правити самим собою та бути господарем у власній хаті! Дивися, хто тобі хоче сісти на карк! Дивися, хто тебе присоромлює зректися стреміти до того, до чого стремить кождий народ у світі!

І дивися, які арґументи мають гетьманці для свого монархізму. Ні одного арґументу. Тільки одні визиванки. Тільки те, що назвуть демократів димократами, Обєднанне обіданнем, а Тебе, український народе, гноєм чи тим подвигом хорого ума, гноймасою.

Не полемізуємо, а тільки стверджуємо далі отсі факти, що се власне й є причини, які мусять відштовхнути всякого здороводумаючого українського чоловіка від гетьманства. Се є причина, чому гетьманат покинули всі просто американські Українці, чому коло гетьманату лишилася тільки жмінка людий.

Живучи в демократичній републиці Злучених Держав, ми маємо нагоду кождого дня оглядати користи з того рода політичної системи. Знають про се наші гетьманці, і тому така божевільна лють огортає їх, коли вони беруться до монархістичної пропаґанди в Америці. Вони почувають свою повну бездарність, і вона доводить їх до тої білої люти, в котрій вони навіть не тямлять, що пищуть. У сьому ми бачимо завдаток їх повного упадку, та повну побіду засади самоуправи кождого народа.

Піднести отсей публичний голос рішили ми на зборах народної демократичної Січи імени Богдана Хмельницького в Шикаґо дня 11. лютого сього року. Збори всіми голосами уповноважнили старшину Січи поставити під сей голос імена всіх присутних:

М. Михайлюк, І. Брильовський, І. Ґуштик, І. Надіївський, М. Кузьма, К. Гавлічинський, Д. Островський, Н. Онисів, М. Семків, М. Пришляк, Ф. Чорнописький, М. Засадний, Г. Ониськів, Й. Матущак, П. Винярський, П. Штим, І. Скульський, Д. Демковський, Д. Попадюк, С. Мусійчук, А. Горох, С. Тимець, С. Кочій, Т. Ковальчук, Я. Сачавський, Т. Мізин, В. Вус, І. Воробель, Д. Кривий, Й. Гасюк, Н. Волковецький, С. Бурдаш, П. Оленець, П. Ґавалюх, Е. Вічак, П. Угриновський, М. Подоляк, В. Торень, В. Ґаньків, П. Бігун, Ф. Бігун, М. Майорчак, Н. Гум, Н. Пашко, Н. Мелешко, Н. Тимуш, М. Сачавський, В. Засадний, І. Худин, Лесько, Й. Зелінка, С. Іванишин, Г. Гугель, О. Гайнс, Г. Нагорняк, В. Варій, А. Шевчук, В. Лазарович, С. Яциняк, Н. Теліжин, П. Павлів, А. Гунька.

На зборах були присутні рівнож і жінки членів, які заявили також свій протест, а яких імен не подаємо.

Старшина С[illegible] ім. [illegible] Трильовського:

Степан Мусійчук, кошовий; **Фелікс Чорнописький**, осаул; **Володимир Засадний**, перший четар; **Д. Островський**, другий четар; **К. Гавлічинський**, перший хорунжий; **Я. Сачавський**, другий хорунжий; **Іван Воробель**, писар рекордовий; **Іван Скульський**, писар фінан.; **Микола Мелешко**, скарбник; контрольна комісія: **М. Засадний, Н. Пашко, С. Кочій.**

У лікаря. — Пане доктор, що мені діяти? Жінці чимраз гірше і гірше!

— А якжеж пявки?

— Якось нічого! Три пявки ледви зїла, а більше ніяк не може!

В. Кедровський.

1917 РІК.

(49)

„...Самим сильним арґументом, звичайно, для російського уряду були в цій делеґації представники орґанізованого українського вояцтва. І дійсно, уже на авдієнції у президента ради російських міністрів князя Львова сильне враження зробила на цього представника російського уряду промова полк. Пількевича, який, закінчуючи своє слово, сказав: „В разі відмовлення наших справедливих історичних домагань з боку тимчасового російського уряду, Вам, пане міністре, прийдеться мати діло з півтора міліонами озброєного українського народу!" Це для заскорузлої петербурської правлячої бюрократії було як вибух бомби, що несподівано розірвалася над їх головами, бо на протязі 250 літ з ним ще ніхто так не говорив з України.

„Але після двотижневого оббивання порогів у петербурських правлячих і громадських центрів, засідань в ріжних комісіях, делеґація повернула до Києва з порожними руками. За те з твердим переконанням, що правди шукати нам треба тільки у себе дома, на Україні, покладатись на власні сили і готуватись до впертої боротьби, бо нас у Петербурзі не розуміли, не хотіли зрозуміти і відмахнулись як від настирливої мухи. Ми також зрозуміли, що з нами тільки тоді будуть говорити й слухати, коли ми дійсно заговоримо з ними тою мовою, яка їм зрозуміла, коли ми дійсно покажемо їм, що ті півтора міліона баґнетів, які ми зорґанізували, — це є не порожній згук і не „красное словцо". І повернувшись до дому, ми ще з більшим захопленням взялись за свою працю, бо час не ждав..."

З домагань цих жадне не було задоволене і другий військовий зїзд так і застав ці питання не розвязаними.

III.

ОРҐАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ ҐЕНЕРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ.

Інструкція по утворенню місцевих українських військових орґанізацій. — Недовіря Українців-вояків до Москалів. — Українці жовніри вірять своїм старшинам. — Склад Ґенерального Комітету. — Статут Ґенерального Комітету. — Наказ Оберучева про українські орґанізації. — Вибори президії Ґенерального Комітету. — С. Петлюра, як голова Ґенерального Комітету. — Полонені Галичане та Буковинці. — Початок орґанізації Січових Стрільців.

Переходячи до опису самої роботи „Ґенерального Комітету, її плану, напрямку, тактики й системи, я вважаю необхідним вперше чергу подати той наказ для утворення українських військових орґанізацій на місцях, що був вироблений Ґенер. Комітетом і затверджений другим зїздом.

„Наказ Всеукраїнського Зїзду од 4—11 червня*) 1917 р., вироблений Ґенеральним Комітетом і зтверджений Зїздом.

„1) Кожен делеґат, повернувши із зїзду до своєї частини, повинен докладно оповістити про все, що робилось на зїзді; делеґат повинен мати в своїх руках резолюції зїзду і виказ членів, як Ґенерального Комітету, так Ради Військових Депутатів, вибраної до Української Центральної Ради.

„2) Кожна військова громада, чи гурток обовязково повинні мати постанови українських військових зїздів і керуватися ними в своїй загально-національній і політичній діяльности.

„3) Кожна військова громада, чи гурток, чи клюб — повинні виписувати обовязково „Вістник Українського Військового Ґенерального Комітету", ширити його поміж своїх членів, щоб усі члени всякої громади знали усі постанови, накази і циркуляри Ґенерального Комітету.

Увага. Ніхто з членів громади не має права відмовлятися, що він не знає постанов Ґенерального Комітету.

„4) Кожна громада повинна виписувати українські ґазети, журнали, книжки, то що.

Увага. Виписка цих ґазет, книжок повинна йти з полкових сум на ті гроші, на які виписуються російські книжки.

„5) Призначення певного % грошей з полкових сум встановляється відповідно до кількости Українців в даній військовій одиниці.

„6) Кожна громада, чи гурток не повинна обмежуватись в своїй праці та діяльности межами тільки своєї громади і тої військової одиниці, до якої вона входить.

„7) Кожна громада повинна знати громади сусідних одиниць.

Увага. Коли в сусідній військовій части є Українці, а не зуміли ще орґанізуватись та заснувати свою громаду — їм треба допомогти і обовязково таку громаду заснувати.

„8) Кожна громада повинна посилати відповідно до кількости, своїх делеґатів до комітетів полкових, дивізійних, то що.

„9) Незалежно від участи в полкових комітетах всі громади даної великої військової частини повинні мати свій український комітет — як от корпусний, ґарнізонний чи окружний і т. д.

„10) Кожна громада повинна увійти в контакт і тісну звязь з иншими ґрупами недержавних національностей і при виборах та при инших виступах увіходити в бльок з ними.

„11) Кожна громада повинна вести широку пропаґанду та аґітацію за домагання національні і політичні права українського народу, за демократичні вимоги, встановлення федеративної републики і автономії України, вести боротьбу проти централістичних заходів, з якогоб боку вони не виходили.

„12) Громада повинна виховувати серед своїх членів принціпи демократії і дух братерства.

„13) Громада повинна дбати про те, щоби члени її завжди стояли на сторожі інтересів революції, права та справедливости і в ніякому насильстві, ні в яких заходах, направлених до знищення прав громадянських, національних участи не брали.

„14) Колиб інтересам революції і нового републиканського ладу загрожувала якась небезпека з боку контр-революціонерів та прислужників старого самодержавного ладу, то громади повинні разом з иншими демократичними ґрупами, прихильниками революції, невтралізувати всіма засобами такі прояви та небезпеку.

„15) Кожна громада відповідно до п. 7. повинна мати звязок зі всіма громадами даної військової частини — полкові з дивізійними, дивізійні з корпусними і т. д.

„16) Громади полкові засновують дивізійний комітет;

„17) Громади дивізій даного корпусу засновують корпусний комітет;

„18) Громади корпусів даної армії засновують армейський комітет.

„19) Громади усіх частин даної армії чи округи, засновують фронтовий комітет українських громад (або окружний)".

(Дальше буде).

*) Старий стиль. Новий буде 17—21 червня.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Чому нема в нас Обєднання національного фронту?

Нема де правди діти, а треба з жалем ствердити, що в нашій метрополії недобре діється. А недобре тому, що люде одних і тих самих почувань, одних і тих самих політичних переконань не годні зійтися навіть на тім пункті, щоби разом спільними силами відсвяткувати свято в память Т. Шевченка. І це мене спонукує забрати слово і висказати свої думки про причини того лиха.

Всі пригадують собі добре, що не так ще давно тому, а всі національні групи в Ню Йорку були вже на дорозі до Обєднання. Як то гарно відсвяткували ми разом память десятиліття смерти Івана Франка і як щиро роздумували над тим, щоби ввійти в склад нашої загально-народньої організації, якою є Обєднанне Американських Українців. Не було тоді ніяких терть з „Свободою", а її редактори говорили на наших загальних святах і вічах. Ішло до добра, це кождий бачив. Аж тут вернув з Европи п. др. Цегельський, професор Протестантської Духовної Школи в Блюмфілд, Н. Дж. Отой давний і добрий знайомий о. Понятишина і п. Добрянського не міг ніяк погодитися з тим, щоби бути тільки протестантським професором, а забажав відограти більшу політичну карієру. Бо та, яку започаткував в Вашінґтоні, соромно провалилася. З вісімлітньої діяльности д-ра Цегельського як дипльомата і великого політичного мужа знаємо тільки про його 10-міліонову позичку в Канаді і про одноміліонову, яку видала якась Навіґаційна Компанія і якийсь Аврутіс в Ню Йорку з підписом д-ра Цегельського як представника Західно-Української Народньої Республики. Знаємо рівнож і те, як то „Оборона України" розписувалася про коншахти п. Цегельського з якимсь Боєром в Канаді та як то др. Цегельський побирав від Боера і від других грубі тисячі долярів, які зуживав на „дипльоматичну роботу". „Всі ми тоді чули про коштовного пса в вашінґтонській місії, про ніґра як льокая і про дещо більше, що спонукало през. Петрушевича обмежити права п. Цегельського як дипльомата і фінансіста і звільнити його вкінці з посади. А треба було, бож др. Цегельський запродав галицьку нафту і поробив такі контракти, що до яких не мав уповноваження та наразив тим галицький уряд на скандали зі всякими Боерами, які відгрожувалися урядови позвами, арештами і т. п. Річ ясна, що галицький уряд ні цента з побраних д-ром Цегельським грошей не одержав, хоч др. Цегельський побирав тут від Боерів і Аврутісів на конто галицького уряду грубі тисячі і хоч уряд не мав тоді навіть чим ренту за хату заплатити. Треба було отже зробити якийсь порядок і закінчити дипльоматію п. Цегельського, що през. Петрушевич дійсно зробив.

Поза тою дипльоматією робив ще др. Цегельський з о. Понятишином і другими отцями ріжні політичні наради, але і з них нічого не виходило. Побрав дещо на зорґанізованне Пресового Бюра в Ню Йорку з рамени Ліґи, але й тут буквально нічого не доконав. От вам і осьмилітна діяльність д-ра Цегельського в Америці. Довгі часи взагалі не було, нічого про него чути. Та коли др. Цегельський зміркував, що давна його дипльоматія забулась, почав нову політику, приєднавщи для своєї праці націоналістичну ґрупу Народного Дому і тих оборонців, що колись найбільше проти нього і його фінансової дипльоматії писали.

При помочі тої ґрупи розпочав він нову фазу своєї дипльоматії, видаючи нову ґазету, яка мала зробити перелом в нашім політичнім думанню, яка мала внести нові думки і ідеї і вказати нові шляхи. Ось і виходить вже кілька місяців отой „переломовий орґан". І що бачимо? Замісць творити щось нового, переводити орґанізацію нашого життя в Ню Йорку, орґанізувати та зближувати людей і орґанізації, себто робити це, що цей орґан заповідав, бачимо, що цей орґан сипле число за числом лайками на орґан У. Н. Союза „Свободу", на редакторів „Свободи" і на старих та заслужених урядників У. Н. Союза.

З одного боку представляється в тім орґані велику силу ґрупи д-ра Цегельського, п. Добрянського і Народного Дому, виставляється на зверх одно тільки товариство „Дністер", що має 400 членів, які готові душу і тіло положити за д-ра Цегельського і п. Добрянського, а з другого боку звалюється всю вину на „Свободу" за те, що все, що тільки починають панове др. Цегельський чи Добрянський, не вінчається успіхом. Бо ось закладають вони Український Театр, роблять йому великанську рекляму, а тепер не йде. Хто винен: „Свобода"! А забувають сердеги, що, колиб тільки підтримували театр ті найблищі члени, на яких покликуються панове Цегельський та Добрянський як на свою силу, і колиб тільки члени Народного Дому той театр підтримали — театр мусів би розвиватися і фінансово не мігби потерпіти втрат.

Причин треба отже шукати деинде. Коли люде чи організації відтягаються від Народного Дому, то це може бути наслідком того, що там одні товариства чи особи в ласках а другі ні. Одним віднаймається салю, а другим ні. А загал і досі не знає властиво, якого це характеру отой Народний Дім. Чи це корпорація приватна, чи власність Української Народної Громади, яка запізвала саме уряд Народного Дому за те, що неправно урядує, бо не відбув загальних зборів.

До театру при Народнім Домі віднеслися люде не так, як собі бажали панове Цегельський і Добрянський, бо їх ґазета робила непотрібну і незаслужену рекляму Малоросам, роблячи з них великих патріотів з козацького роду, а заразом кпила собі зі старих, давних аматорів, які десятками літ вкладали безкористовно свій труд, а навіть давали ще й свій гріш на піддержанне української штуки в Америці. А грали як вміли, і після своїх найкращих сил. А до того, чиж можна дивуватися, що в Ню Йорку знайшлася подавляюча більшість, яка рішуче запротестувала проти цего щоби болотом обкидувати трицятькількалітний наш орґан „Свободу", щоб валити престіж нам всім дорогої і всіми шанованої орґанізації, якою в очах кождого Українця наш У. Н. Союз. Як можна припускати, щоби здорова суспільність не реаґувала на таку злочинну роботу? Як можна щоби свідомі люде не обурювалися на таких людців, що не хочуть випустити зі своїх рук сирітського гроша з Дому Народного Комітету, коли цего домагається буквально, се громадянство цілої Америки. Таж вже навіть публичних звітів не здають з того громадського добра, хоч заповідали, що будуть тисячі посилати до краю.

Є отже обуренне в Ню Йорку, але не на тих чорноробів, що є в Народнім Домі, що як люде чесні та ідейні гірко там працюють і гріш свій жертвують. Є обуренне проти тих, що на чесній роботі других проводять свої політичні спекуляції і розбивають наш національний фронт та не допускають до ніякого обєднання, а навіть до одного спільного Шевченківського свята. Отсе треба мати всім на увазі. І треба все те холодно розважити і слухати арґументів, а не нашептів і гарних слів, а роздумавши, треба зробити тому всьому конець. Вашінґтонська місія галицького уряду вратувалася, коли зроблено конець політиці п. д-ра Цегельського і візвано його зложити рахунки, а вратується оден фронт в Ню Йорку, коли п. Цегельському з блумфілдської протестантської духовної школи відбереться можність політичних інтриґ в Ню Йорку. Кажу в Ню Йорку, бо дальше того міста і Блумфілду його рука не сягає.

Евген Ляхович.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Від Українського Демократичного Клюбу до Українців в Ню Йорку.

Народ оцінюється після його політичної зрілости. Народ, котрий вишколений політично, має запевнене своє єствування. Ми під тим зглядом стоїмо дуже погано. Тому нам тут в Америці грозить винародовленне. Відсуватись отже від політичного життя, значить засудити себе на позірну смерть.

Колиб ми тут були зорґанізовані в українсько-американські політичні товариства, про нас не тільки знавби американський народ, але і уряд в Вашинґтоні. Тоді й наша українська справа в Европі стоялаби краще. Отже для добра нашого народа ставаймо горожанами Америки та вступаймо до політичних орґанізацій.

Український Демократичний Клюб в Ню Йорку, зорґанізований перед чотирма роками, старається постійно приєднати в свої ряди ширший загал нашого громадянства для політичної праці. Нашою задачею є працювати спільно з другими народами Америки для Америки і тим приєднати як найбільше прихильників для української справи.

Коли нас Америка добре пізнає, то безперечно подасть свою помічну руку нашому поневоленому народови. В тому напрямку і для тої цїли мусимо всі згуртуватись в одну велику та сильну політичну орґанізацію, якою в Ню Йорку повинен бути Український Демократичний Клюб.

Тому апелюємо до вас всіх, як рівнож і до тих, котрі вже стояли в Клюбі, а через якісь причини відійшли; Ставайте в ряди Українського Демократичного Клюбу. Зійдімся разом та подаймо собі дружно руки, а овоч нашої праці принесе обильні користи Українському народови.

Поза політичною працею, Український Демокр. Клюб не забуває про Старий Край. Як кождого року так і цего Клюб вислав грошеву допомогу: жертвам повені, інвалідам, Української Армії, Рідній Школі, Товариству „Просвіта" та політичним вязням.

До Виділу У. Д. Клюбу на біжучий рік входять: Й. П. Демчук, голова; В. Брилинський і Я. Корнат, заст.; Ст. Феcолович, фінанс. секр.; В. Крочак, заст.; Ів. Мартинець, секр.; С. Піщак, заст.; Ев. Ляшецький, кас.; Мих. Радик, адвокат, провідник; Ів. Кадай, бібліот., Гр. Ковердович, М. Нелсон і Дм. Ґула, радні. Урядничками Жіночого Відділу: п-ні Юлія Ярема, предс.; п-ні Ем. Корнат, заст.; п-ні М. Ленчук, секр. і п-ні А. Крипун, кас. Почесним предсідателем У. Д. Клюбу є Алфред Е. Смит, ґовернор стейту Ню Йорк; почесним заст. предс. др. Вм. І. Сірович, конґресмен.

Льокаль У. Д. Клюбу находиться під ч. 59 Ст. Маркс Пл. (8. вул.) і є отворений кождого вечера.

Уряд У. Д. Клюбу.

—o—

КОНЕРТОН, ПА.

Про українську виставу в Шенандо, Па.

Мав я нагоду бути в Шенандо на українській виставі: Ой не ходи Грицю тай на вечерниці. Виставу проведено під проводом дякоучителя Семена Пелеха.

Народу прибуло повно, що ледви його саля могла помістити. Були і Американці.

Всіх присутних чужинців і своїх привитав парох о. Середа, а аматори відспівали американський гимн.

А як піднеслася завіса і ми побачили картину з рідного краю і повно дівчат і парубків в прекрасних народніх строях, то люде наші не могли відірвати очей зі сцени. Аж дух кождому запирало з радости. А не забуваймо, що тут в наших сторонах багато таких, що бояться української назви як чорт свяченої води. От глядять тепер вони на українське представлення і своїм очам не вірять, як сліпий коняка не довіряє рівній дорозі.

Представленне випало як не могло краще як на аматорів. Публика була задоволена, що не мож більше. А по представленню о. Склепкович з Маганой Сити розповів блище про цю виставу та про те, що це стара народня штука, яку від десяток літ грають на українських сценах. Він підніс, що ніколи не надіявся, щоби аматори з Шенандо так гарно могли відограти. Честь їм за те, що дбають про свою пісню, що, як казав Шевченко, і чужого научаються і свого не цураються.

М. Максимчук,
з 98. від. Укр. Нар. Союза.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

з підприємств, забав, хрестин, із загальних збірок і від не членів У. Н. С. за січень 1928 року.

ГРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ.

Відділ 143 У. Н. Союза прислав жертви від слідуючих:

Ожцівський Іван	$1.00
Ожцівський Михайло	1.00
Ґудзака Онуфрій	1.00
Ожцівський Стефан	50
Разом	$3.50

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Гром. Ценко Василь і Ковальчик Антін, члени від. 170 У. Н. С., прислали коляду, яку заколядували від слідуючих:

Лазорчак Теодор	$1.00
Онуфрів Лука	50
Ґелик Михайло	50
Пельо Іван	50
Фурка Михайло	50
Ярош Іван	50
Ковальчик Антін	50
Фурка Дмитро	25
Попко Іван	25
Пельо Тимко	25
Сокіл Михайло	25
Фурка Василь	25
Шерамович Анна	25
Хвалик Василь	25
Дуткевич Марія	25
Разом	$6.00

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ.

Гром. Дорош Стефан, секретар від. 312 У. Н. С., прислав слідуючі жертви:

На хрестинах в домі гром. Івана Дацка зложили жертви на Сиротинець слідуючі гості:

Дорош Стефан, Дацко Іван, Ганчар Микола і Заразка Іван по $1.00; разом	$4.00
З пушки в сторі гром. Дороша Стефана	4.00
З пушки в сторі гром. Голуба Атанаса	35
З нагоди забави, яка відбулася в домі гром. Заразки Івана в день приїзду родини зі старого краю, на поклик гром. Дороша Стефана зложили жертви слідуючі: Дорош Стефан, Олексович А., Совицька М., Ганчар Микола, Пенкаль М., Вісьола І., Гарачай В., Оттенбрайт Т. і Копсур П. по $1.00; разом	9.00
Разом	$17.35

ФІНІКСВІЛ, ПА.

Відділ 321 У. Н. С. прислав жертву-коляду від слідуючих:

Ройдан Іван	$2.00
Ґрабовський Дмитро	1.00
Дюдюк Василь	1.00
Лужецький Михайло	1.00
Андрушко Олекса	1.00
Карпинець Юрко	1.00
Гаврилко Василь	1.00
Лисобей Іван	1.00
Фука Федор	1.00
Подсобінський Йосиф	1.00
Лісовський Іван	1.00
Поточняк Іван	1.00
Волосянський Петро	1.00
Матковський Михайло	1.00
Яцуляк Василь	1.00
Лужецький Михайло	1.00
Стробуш Іван	1.00
Поточняк Василь	1.00
Кіс Василь	1.00
Фідик Василь	1.00
Беньковський Франко	1.00
Богус Антін	1.00
Філіпс Герман	1.00
Комар Григорій	1.00
Федчак Андрусь	75
Хомяк Йосиф	50
Лопушевич Михайло	30
Гаврилко Михайло	30
Зазуля Юрко	25
Разом	$27.10

МІЛВІЛ, Н. ДЖ.

Відділ 331 У. Н. Союза прислав жертву на Сиротинець-Захист У. Н. Союза, яку зложили на руки гром. Онуфрія Гнатюка, предс. 331 від. У. Н. Союза, з нагоди зїзду делегатів-урядників відділів У. Н. Союза, оглядати фарми під будову Сиротинця $27.27

СТ. ДЖОЗЕФ, МО.

Відділ 355 У. Н. Союза прислав жертву-коляду, яку заколядували члени молодечого відділу 355 У. Н. Союза. Колядувати ходили слідуючі члени: Юркевич Василь, Занько Іван, Калагурка Василь і Калагурка Іван. Колядники ходили по коляді під опікою комітету, до якого належали: Ф. Солоничний, предс.; В. Синайко, секр.; Н. Калагурка, кас. Коляду зложили слідуючі:

Юркевич С.	$1.00
Занько П.	1.00
Калагурка Н.	1.00
Солоничний Ф.	1.00
Юриста Г.	1.00
Димінський О.	1.00
Стень А.	50
Скрицький Я.	50
Кочан Г.	50
Сенько В.	50
Калагурка Р.	50
Моліта С.	50
Плекан Г.	25
Юркевич В.	25
Рак П.	25
Колеба Д.	25
Шоланський І.	25
Синайко В.	25
Мізин Ю.	25
Мілян В.	25
Блакіта Д.	25
Швець П.	25
Кацак М.	25
Заводна Е.	25
Маліта Н.	25
Зеліньский Т.	25
Турбак І.	25
Стигель Н.	25
Матюк Н.	25
Церемудо Н.	25
Палюх І.	25
Добецький Н.	25
Вавжиняк М.	25
Цера Н.	25
Шалата С.	20
Мігелік С.	15
Ганківська І.	10
Бавенко М.	10
Вісковська К.	10
Хомерська І.	10
Нурський Т.	10
Дрібними жертвами	35
Разом	$15.70

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА.

Відділ 365 У. Н. Союза прислав жертву-коляду в сумі $77.80, яку заколядували члени цего відділу підчас Різдва. Крім цеї суми $30.00 вислано через Обєднаннє на Рідну Школу і поводян до Галичини. Колядувати ходили: Руднянин Мих., Цебриянський Тимко, Флиста Дмитро, Камінський Микола, Федорович Мих., Давид Андрій, Огродник Пилип, Русин Олекса, Сидорко Олекса, Малик Стефан, Януш Олекса і Рапавий Теодор. Жертви-коляду зложили слідуючі громадяни:

Шпак Ілько	$5.00
Мацей Іван	2.00
Сидор Анна	1.25
Януш Олекса	1.00
Кліч Михайло	1.00
Кіцак Петро	1.00
Кіцак Микола	1.00
Матят Марія	1.00
Куцик Стефан	1.00
Стефанів Теодор	1.00
Врайт Тома	1.00
Наспінський Семко	1.00
Сляперський Марко	1.00
Бабяк Микола	1.00
Виюрський Петро	1.00
Еруцяк Михайло	1.00
Трояновський Яцко	1.00
Гричишин Дмитро	1.00
Поскович Йосиф	1.00
Рабець Стефан	1.00
Бойчак Михайло	1.00
Свідер Тома	1.00
Кролік Анна	1.00
Гузіс Ліліян	1.00
Дудуш Михайло	1.00
Гузій Теодор	1.00
о. Фекула Іван	1.00
Ставай Григорій	1.00
Угрин Микола	1.00
Мельник Семко	1.00
Бабяк Стефан	1.00
Лаврів Олекса	1.00
Чабан Микола	1.00
Кубішин Бартко	1.00
Москалик Кость	1.00
Криба Іван	1.00
Гузій Іван	1.00
Трояновський Василь	1.00
Тренич Трофим	1.00
Томчук Дмитро	1.00
Кахлак Михайло	1.00
Ганчар Марія	1.00
Шеремета Марко	1.00
Андрусишин Іван	1.00
Захарюк Григорій	1.00
Заходник Іван	1.00
Фіцпетрик М.	75
Пацала Михайло	75
Лукашик Франко	75
Гром. Н. Н.	55
Йонак Іван	50
Князик Микола	50
Бичко Михайло	50
Максимчук Микола	50
Бурян Іван	50
Бичко Іван	50
Починок Антін	50
Фірман Роман	50
Мих Василь	50
Головатий Онуфрій	50
Карлицька Марія	50
Стефаник Павло	50
Каламун Василь	50
Трухан Теодор	50
Костенко Іван	50
Смульскіс Андрій	50
Вінський Йосиф	50
Секела Дмитро	50
Зазуля Василь	50
Терефенко Йосиф	50
Стек Петро	50
Тимчишин Тимко	50
Радьо Анна	50
Пастух Михайло	50
Стек Гнат	50
Боївка Іван	50
Горунь Теодор	50
Пигрин Іван	50
Чарний Стефан	50
Семанчик Іван	50
Онушак Іван	50
Вербицький Іван	50
Скоратко Дмитро	50
Пелещак Данько	50
Романчик Ілія	50
Плекса Іван	50
Латанишин Андрій	50
Пасічник Олекса	50
Врайт Йосиф	50
Мацик Іван	50
Лешик Олекса	50
Хомка Михайло	50
Хорват Михайло (мол.)	50
Хорват Михайло (ст.)	50
Чуба Ілько	50
Бурак Павло	50
Великанич Лешко	50
Кіцак Іван	50
Оріховський Михайло	50
Георгієв Петро	50
Галайда Іван	50
Перлак Василь	50
Харбіст Микола	50
Круба Юрко	50
Мельник Юрко	40
Семанчик Микола	35
Васильків Іван	30
Бараховський Лука	30
Кубейко Томко	30
Круба Стефан	25
Васюта Василь	25
Харкавий Дмитро	25
Сидорко Олекса	25
Крупка Катерина	25
Штаковський Іван	25
Робак Стефан	25
Цинайко Микола	25
Н. Н.	25
Гогор Григорій	25
Кіц Іван	25
Юрчак Теодор	25
Кульбаба Іван	25
Шарий Іван	25
Пастух Іван	25
Халупа Лешко	25
Гришко Захар	25
Остапчук Максим	25
Москалик Стефан	25
Харбіст Панько	25
Дишель Андрій	25
Пигрин Дмитро	25
Пічак Іван	25
Гаргай Іван	10
Доморат Стефан	10
Шмігель Іван	10
Базиліньский Стах	05
Від членів коляда, яку проголошено на иншому місці у виказі жертв	19.75
Разом	$107.80
Через Обєднаннє на Рідну Школу до Галичини і поводян	30.00
На Сиротинець-Захист У.Н.С.	$77.80

(Конець буде)

Автор (до приятеля): Приходиш двацять хвиль за пізно на представлення. Ходи тихо, на пальцях!

Приятель: Або вже всі сплять?

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Січова коляда.

З рамени Січи ім. Б. Хмельницького переведено згідно з традицією різдвяну коляду. Зібрано титулом коляди $139. З того призначено $114 на Рідну Школу а $25 на Українського Революціонера.

Жертвували:

Ліста Рідної Школи ч. 136: збирав М. Воробець.

Зложили: по $2: Ю. Кульчицький; по $1.50 В. Топольницький; по $1: Е. Ляхович, В. Ярема, С. Луців, В. Загаєвич, В. Книгиницький, Т. Лопушинський, Д. Левицький, Я. Корнат, С. Дембицький, П. Навроцький, М. Воробець, А. Сивець, І. Джурин. Разом $16.50.

Ліста ч. 1.: по $5: К. Лисюк, М. Максимович, В. Ярич; по $2: С. Лялька, М. Лялька, М. Лялька, Ан. Ґелетій, П. Мазурчак, П. Стасюк, Я. Корнат, П. Ярема, Д. Періг, П. Барила, В. Кацюбій, В. Гук, М. Стемарівський, Стек, Лев Мороз, М. Меркун, М. Возняк, В. Балабан, Я. Печинський, П. Ільницька, В. Чарнецький, Г. Делнський, Г. Розенбавм; по $1: А. Куцик, М. Кручок, М. Пармер, М. Скубова, Д. Галичин, М. Сивець, М. Воробець, Е. Ляхович, В. Юрківський, М. Мультан, М. Іваськів, В. Сурмач, С. Савка, Е. Барановський. — Разом $75.

Ліста ч. 2.: по $1: В. Ничка, І. Головінський, К. Шкваро, Я. Щигол, А. Джичко, І. Пулюга, Я. Тарас, П. Чубатий, М. Паньків, К. Тимків, П. Федик, М. Каришин, М. Матлай, В. Голубович, В. Б., А. Марко, М. Голубович, К. Орлянський, М. Барбарич, А. Твардовський, І. Ясінський, В. Кедровський, М. Близнак, С. Паламар, О. Демкович, О. Чупіль, І. Бронський, Ф. Озімик, І. Кучма, М. Озімик, І. Реґа, І. Дусаненко, Д. Кушнір, М. Остап; О. Балабан 50 ц. — На лісту Р. Школи ч. 136 тов. Воробець зібрав $16.50. Разом $51.

Число Лісти 3. Збірка на Укр. Революціонера:

По $2: Лев Мороз, Петро Крамар; Василь Дроботій $1. З розпродажі Укр. Рев. $8. — Разом $13.

Коляду в загальній сумі $139 вислано до Обєднання.

За Січ ім. Б. Хмельницького:
М. Близнак, сотник,
І. Галичин, писар.

ШИКАГО, САВТ САЙД, ІЛЛ.

З коляди на Сироти в старім краю.

Шкільні діти в Різдвяні свята заколядували на сиріт в старім краю $9.25, які переслано до „Обєднання".

Імена жертводавців: по $1: М. Урбан, М. Гірняк, Д. Ґіжовський, В. Сабан, М. Кіт, Н. Прихітко, Г. Олешко, С. Когутинська; по 50 ц.: В. Демко, Г. Абрамик; П. Семанюк 25 ц.

Д. Ґіжовський.

БРУКЛИН, Н. Й.

На потерпівших від повіні.

Члени українського братства Пресв. Тройці, відчуваючи нещастя, яке навістило наших братів у Старому Краю через повінь, ухвалило видати з каси братства $25.00; пізніше при спільній перекусці зложили слідуючі жертви: по $1.00: А. Кулявий, Д. Сенюта, Т. Карплюк, М. Щипот, І. Балко, Л. Кісь, П. Муж, Н. Крук, Т. Ващишин, І. Балко; по 50 цнт.: В. Яськевич, І. Синій, С. Боцян, С. Глушко; по 25 цнт.: І. Лежкий, С. Фисолович, М. Затачевський, П. Юнак, О. Юрочко. Разом зложили $12.25.

Переслано до „Обєднання" $37.25.

Володимир Яськевич
секр. 203 від. У. Н. С.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".